

Samenwerkingsconvenant
Taalhuis Geldrop – Taalpunt Mierlo
september 2020 – december 2024

Inhoudsopgave

1. Inleiding	2
2. Het Taalhuis en Taalpunt.....	3
3. De lokale samenwerkingspartners	5
3.1. Taken en verantwoordelijkheden samenwerkingspartners.....	5
3.2. Lokaal actieplan aanpak laaggeletterdheid	7
4. Lokaal bondgenootschap	8
5. Privacy protocol	9
6. Financiering.....	10
7. Duur van het convenant.....	10
8. Ondertekening door deelnemende partners	11

1. Inleiding

Uit onderzoek blijkt dat in de arbeidsmarktregio Helmond - De Peel tussen de 12 en 16% van de beroepsbevolking laaggeletterd is. Laaggeletterdheid is het grote moeite hebben met lezen, schrijven en rekenen. In de gemeente Geldrop-Mierlo wonen minimaal 1.600 laaggeletterden in de leeftijd van 15 tot 65 jaar. Indien ook de doelgroep 65+ wordt meegenomen, komen er naar schatting nog eens 1.700 laaggeletterden bij.

Laaggeletterdheid komt voor zowel bij anderstaligen als bij mensen met Nederlands als moedertaal.

Wanneer je informatie niet goed begrijpt, is de kans groot dat je minder zelfredzaam, minder sociaal actief en minder gezond bent dan geletterde mensen. Taal speelt namelijk een belangrijke rol om mee te kunnen doen in de samenleving. Laaggeletterden vinden bijvoorbeeld minder snel een baan en hebben minder grip op hun geldzaken en gezondheid. Het heeft invloed op de deelname aan de maatschappij.

Het volwaardig mee kunnen doen in de maatschappij is belangrijk voor het welzijn en welbevinden van iedereen. Om laaggeletterdheid tegen te gaan, hebben diverse regionale organisaties in 2015 besloten te gaan samenwerken in het regionaal actieplan 'aanpak laaggeletterdheid arbeidsmarktregio Helmond-de Peel'. De gemeente Geldrop-Mierlo is aangesloten bij het regionaal actieplan. Vanuit het regionaal actieplan is een lokaal samenwerkingsverband opgezet. Binnen dit lokale verband is een actieplan uitgewerkt onder de naam "Lokaal actieplan aanpak laaggeletterdheid 2020". Om het samenwerkingsverband vast te leggen, is er een convenant opgesteld.

Doel convenant

Met dit convenant leggen de lokale samenwerkingspartners vast dat zij binnen Taalhuis Geldrop en Taalpunt Mierlo samenwerken aan het verminderen en voorkomen van laaggeletterdheid in Geldrop-Mierlo. In het convenant staat welke gezamenlijke verantwoordelijkheid de partners dragen en welke verantwoordelijkheid zij dragen vanuit hun inhoudelijke expertise. Het convenant zorgt voor verbinding tussen de partners en stimuleert het opzetten van gezamenlijke acties.

2. Het Taalhuis en Taalpunt

Het Taalhuis en Taalpunt is een samenwerkingsverband met als doel het verbeteren en onderhouden van de (digi)taalvaardigheden in de lokale omgeving. Het Taalhuis en Taalpunt is een laagdrempelige toegang voor alle vragen die gesteld kunnen worden door laaggeletterden, professionals en vrijwilligers over beter leren lezen en schrijven, de ontwikkeling van digitale vaardigheden en rekenvaardigheden. Het is een netwerk dat de vragen en de antwoorden met elkaar verbindt. In Taalhuis Geldrop en Taalpunt Mierlo wordt gewerkt vanuit 5 actielijnen:

1. **Bespreekbaar maken van laaggeletterdheid**
(taboe doorbreken, seminars, cursussen, PR en communicatie)
2. **Vinden van potentiële laaggeletterden en toeleiden naar activiteiten**
(cursussen, aansprekpunten waarborgen/regelen, intakes)
3. **Voorkomen van laaggeletterdheid**
(preventieve acties die taalontwikkeling en mediawijsheid bij kinderen van 0 tot 18 jaar in voldoende mate ontwikkelen)
4. **Opleiden**
(taalaanbod, cursussen en begeleiding voor laaggeletterden, vrijwilligers en professionals)
5. **Onderhouden taalvaardigheden**
(Voortzetting van begeleiding en ontwikkeling)

Het Taalhuis en Taalpunt bevat de volgende onderdelen:

1. Het Taalhuis en Taalpunt is een samenwerkingsverband van meerdere lokale organisaties met (delen van) het ondersteuningsprogramma Taal voor het Leven.
2. Het Taalhuis en Taalpunt, en daarmee de aanpak van laaggeletterdheid, is opgenomen in 'Persoonlijk, Dichtbij en Verbonden', een visie en strategie voor het Sociaal Domein van gemeente Geldrop-Mierlo.
3. Bij het Taalhuis en Taalpunt is het mogelijk om het recente lokale aanbod te raadplegen.
4. Het Taalhuis en Taalpunt draagt zorg voor het actueel houden van het lokale aanbod.
5. Vanuit het Taalhuis en Taalpunt wordt er actief gewerkt aan werving en scholing van laaggeletterden.
6. Vrijwilligers van het Taalhuis en Taalpunt hebben de mogelijkheid om (een deel van) de basistraining van Taal voor het Leven te volgen.
7. Het Taalhuis en Taalpunt beschikt over een basiscollectie van lees-, les- en toets materialen (fysiek en digitaal) voor laaggeletterden om mee te kunnen oefenen.

-
8. Het Taalhuis verzekert zich van een onderwijskundig specialist voor intakes van cursisten en het helpen van vrijwilligers met didactische vragen. (Mits er voldoende financiële middelen zijn).
 9. Het Taalhuis en Taalpunt bewaakt de kwaliteit door monitoring van effecten, registratie van aantallen en deelname aan (landelijke) intervisie.
 10. Het Taalhuis en Taalpunt fungeert als eerste aanspreekpunt voor partijen (bijvoorbeeld verwijzers) die geen zicht hebben op het (digi)taalondersteuning-aanbod.

3. De lokale samenwerkingspartners

De lokale samenwerkingspartners zijn:

- Gemeente Geldrop-Mierlo (o.a. CMD)
- Bibliotheek Dommeldal
- LEVgroep Geldrop-Mierlo
- ROC Ter AA
- Stichting Lezen & Schrijven

3.1. Taken en verantwoordelijkheden samenwerkingspartners

De kans op een succesvolle aanpak van laaggeletterdheid wordt vergroot als meerdere partijen zich hiervoor inzetten. Een integrale aanpak door onder andere gemeente, maatschappelijke organisaties en onderwijs is hierbij van belang. Om de samenwerking goed vorm te kunnen geven is er een beschrijving gemaakt van de taken en verantwoordelijkheden van de diverse partners.

Alle partners:

- zijn ondersteunend ten behoeve van het Taalhuis en Taalpunt;
- dragen bij aan het vergroten van zelfredzaamheid van de laaggeletterde inwoners;
- ondersteunen mede de promotie en communicatie ten behoeve van alle activiteiten en ontwikkelingen rondom het thema laaggeletterdheid;
- brengen laaggeletterdheid onder de aandacht in de samenleving;
- komen eens in de 8 tot 10 weken bij elkaar om de voortgang van het actieplan te bespreken.
- brengen laaggeletterden in beeld en leiden hen naar een passend taalaanbod.

Gemeente Geldrop-Mierlo:

- voert de regie over het verminderen van laaggeletterdheid in Geldrop-Mierlo, waarbij de vervolgaanpak laaggeletterdheid 2020 – 2024 en het lokale actieplan aanpak laaggeletterdheid 2020 als basis dienen. Om goede uitvoering te geven aan het verminderen van laaggeletterdheid heeft gemeente Geldrop-Mierlo, naast eigen inzet, subsidie beschikbaar gesteld voor een Taalhuiscoördinator.
- toewerken naar een (structurele) aanpak van laaggeletterdheid gebaseerd op huidige ontwikkelingen, in samenwerking met Bibliotheek Dommeldal, LEVgroep, ROC Ter AA, Stichting Lezen en Schrijven en eventuele andere partners. Onderdeel hiervan zijn het vormen van een breed netwerk en het onderwerp op de politieke en maatschappelijke agenda krijgen/behouden.

-
- stimuleert gezamenlijke acties in het kader van communicatie en promotie richting de uitvoerende partners van de werkgroep laaggeletterdheid om het onderwerp onder de aandacht te brengen.

Mogelijke afspraken met het CMD (onder voorbehoud; concretiseren met teammanager na reorganisatie):

- interne werkprocessen optimaliseren
- trainen van doorverwijzers in het herkennen van laaggeletterdheid
- in beeld brengen en bereiken van laaggeletterden en hen naar een passend taalaanbod leiden
- Taalhuis/Taalpunt aan laten sluiten bij de inloop en/of het formulierenspreekuur in Mierlo of Geldrop

Bibliotheek Dommeldal:

- heeft de Taalhuiscoördinator* in de eigen organisatie aangesteld;
- is op de hoogte van het opleidings- en ondersteuningsaanbod voor laaggeletterden; verwijst voor meer informatie naar het Taalhuis en Taalpunt;
- is op de hoogte van en actief in het geven van informatie over het aanbod van de bibliotheek; maakt laaggeletterden, vrijwilligers en professionals bijvoorbeeld wegwijst in het gebruik van de diverse lees-, leer- en oefenmaterialen;
- faciliteert waar mogelijk ruimte, computers en andere benodigdheden ten behoeve van het Taalhuis en Taalpunt;
- stelt collectie – boeken en andere materialen – ter beschikking; voor zowel laaggeletterden als vrijwilligers en professionals;
- organiseert en/of faciliteert ontmoeting, kennisdeling en verbinding voor laaggeletterden, vrijwilligers of professionals, bijvoorbeeld in de vorm van (pop-up) spreekuren en themabijeenkomsten;
- organiseert cursussen en spreekuren op het gebied van digitale basisvaardigheden voor laaggeletterden;
- werft taalhuisvrijwilligers, biedt hen trainingen en begeleiding aan en ondersteunt de reeds geworven taalhuisvrijwilligers.

* Zie bijlage 1: Functie-omschrijving Taalhuiscoördinator

LEVgroep Geldrop-Mierlo:

- werft en matcht taalvrijwilligers met taalbehoeftigen;
- werft en matcht taalvrijwilligers voor Taalcafé;
- biedt trainingen en begeleiding aan voor taalvrijwilligers;

-
- ondersteunt de reeds geworven vrijwilligers;
 - signaleren taalbehoeftigen.

ROC Ter AA:

- maakt het formeel taalaanbod voor laaggeletterden lokaal toegankelijk;
- stelt een onderwijskundig specialist ter beschikking voor het inloopspreekuur ten behoeve van intakes van cursisten en het helpen van vrijwilligers met didactische vragen.
- verzorgt taal coaching / ondersteuning op de werkvloer voor werknemers (Tel mee met Taal);
- ondersteunt en begeleidt taalambassadeurs en vrijwilligers.

Stichting Lezen & Schrijven:

- biedt lesmateriaal, screeningsinstrumenten en voortgangstoetsen aan;
- mobiliseert toeleiders;
- zorgt voor (blijven) agenderen van het thema laaggeletterdheid;
- verkent regionale samenwerkingsmogelijkheden;
- Ondersteunt bij training/instructie medewerkers en vrijwilligers formeel / non-formeel aanbod;
- Ondersteunt bij training aan wegwijzers/toeleiders.

3.2. Lokaal actieplan aanpak laaggeletterdheid

Ieder jaar stellen de samenwerkingspartners gezamenlijk een lokaal actieplan aanpak laaggeletterdheid op. Het initiatief hiertoe neemt de Taalhuiscoördinator en de regie hiervoor ligt bij de gemeente. In dit plan worden de activiteiten nader geconcretiseerd. Bij een vraag naar middelen, wordt het plan voorgelegd aan het college.

4. Lokaal bondgenootschap

Naast de eerder genoemde samenwerkingspartners, zijn er meerdere organisaties die kunnen ondersteunen bij de aanpak van laaggeletterdheid. Het gaat bijvoorbeeld om taalaanbieders (formeel en non-formeel), wijkwerkers, werkbedrijven, gezondheidsinstellingen en vrijwilligersorganisaties. Samen met de samenwerkingspartners vormen zij een **lokaal bondgenootschap**.

Wat doet een lokaal bondgenootschap?

Bondgenoten zetten zich in voor het verminderen van laaggeletterdheid in de gemeente Geldrop-Mierlo. Hier kunnen ze op verschillende manieren een bijdrage aan leveren. Welke bijdrage een bondgenoot levert, is afhankelijk van zijn/haar expertise. Daarom zijn er 10 actiepunten opgesteld die elke bondgenoot al dan niet zelfstandig kan uitvoeren. Wij vragen elke bondgenoot om 3 actiepunten uit deze lijst uit te voeren als bijdrage aan de aanpak van laaggeletterdheid in de gemeente Geldrop-Mierlo.

1. Onze organisatie maakt gestructureerde herkenning van laaggeletterdheid mogelijk binnen bestaande werkprocessen door gebruik te maken van een meetinstrument (zoals de Taalmeter, Rekenmeter, Taalverkenner). Onze medewerkers volgen hiervoor een training.
2. Medewerkers binnen onze organisatie krijgen de mogelijkheid een training te volgen om taalvrijwilliger/taalhuisvrijwilliger te worden.
3. Laaggeletterde medewerkers binnen onze organisatie hebben de gelegenheid een taaltraining te volgen.
4. Medewerkers binnen onze organisatie krijgen de mogelijkheid een training te volgen voor het herkennen en doorverwijzen van laaggeletterdheid bij cliënten/klanten of collega's.
5. Onze organisatie geeft bekendheid aan het thema, bijvoorbeeld door posters op te hangen, informatie in een nieuwsbrief te plaatsen of overige PR-activiteiten te ondernemen.
6. Onze organisatie stelt ruimte beschikbaar voor kleine groepen deelnemers (met of zonder computers).
7. Onze schriftelijke communicatie (brieven, website, flyers, folders enz.) wordt geschreven in begrijpelijke taal. Indien nodig laten we onze communicatie-uitingen screenen door een leespanel en passen de tekst aan op leesbaarheid.
8. Wij stellen middelen (financieel en non-financieel) beschikbaar aan het Taalhuis en Taalpunt voor de organisatie van taalactiviteiten.
9. Wij nemen de aanpak van laaggeletterdheid integraal op in het beleid van onze organisatie.

10. Anders, namelijk...

De samenwerkingspartners houden contact met de bondgenoten. Er is geen regelmatig overleg met de bondgenoten. Op basis van de behoefte wordt een overleg georganiseerd. Bondgenoten kunnen altijd bij het Taalhuis en Taalpunt terecht voor vragen, ondersteuning, het delen van kennis en het delen van ideeën. Het bondgenootschap wordt niet vastgelegd in een convenant.

5. Privacy protocol

Het privacy protocol ziet toe op alle verwerkingen van persoonsgegevens door samenwerkingspartijen in het kader van dit convenant. Het beschrijft de afspraken die gemaakt zijn met betrekking tot de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Het privacy protocol wordt op een later moment aan dit samenwerkingsconvenant toegevoegd.

6. Financiering

Activiteiten en projecten van het Taalhuis en Taalpunt worden gefinancierd vanuit verschillende geldstromen, namelijk vanuit:

- De Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB);
- Subsidiemogelijkheden van het programma 'Tel mee met Taal' en (regionale) fondsen;
- Gemeente Geldrop-Mierlo heeft een subsidie beschikbaar gesteld voor de Taalhuiscoördinator die bij de Bibliotheek is ondergebracht. Voor andere initiatieven zal incidentele subsidie aangevraagd moeten worden. De subsidie wordt verleend aan de partij die de activiteit uitvoert. De bijdrage is mede afhankelijk van de beschikbare middelen.

Samenwerkingspartners dragen zelf zorg voor de financiering van eigen activiteiten en projecten. Om dit inzichtelijk te maken wordt in het jaarlijkse actieplan een begroting opgenomen.

7. Duur van het convenant

Het convenant heeft een looptijd van ruim 4 jaar na ondertekening. Van september 2020 tot december 2024. Hiermee is de looptijd gelijk aan de Bestuurlijke afspraken Laaggeletterdheid tussen het Rijk en de VNG – Samen aan de slag voor een vaardig Nederland 2020 tot en met 2024.

Jaarlijks wordt het Taalhuis en Taalpunt geëvalueerd. Op basis van de evaluatie wordt besloten of er wijzigingen in het convenant worden doorgevoerd. Tussentijds beëindigen van het convenant of wijzigen is mogelijk in samenspraak met de samenwerkingspartners.

8. Ondertekening door deelnemende partners

Aldus getekend te Geldrop-Mierlo op 9 september 2020.

Namens burgemeester dhr. J.C.J. van
Bree

Dhr. P. Looijmans

Wethouder gemeente Geldrop-Mierlo

[Redacted name]

Manager stichting LEVgroep Geldrop-Mierlo

[Redacted name]

Teamleider Volwasseneneducatie ROC Ter AA

roc **teraa**

[Redacted name]

Adviseur Stichting Lezen & Schrijven

[Redacted name]

Directeur bibliotheek Dommeldal

Bijlage 1 – Functie-omschrijving Taalhuiscoördinator

Situatieschets

Het Taalhuis is een samenwerkingsverband van partners die de grote maatschappelijke problematiek van laaggeletterdheid onderkennen. Zij willen gezamenlijk laaggeletterdheid bestrijden en digitale vaardigheden versterken. Het Taalhuis draagt bij aan de uitgangspunten uit het sociaal domein: versterken zelfredzaamheid en zelfsturing, versterken basisvaardigheden en bevorderen participatie. Het Taalhuis/taalpunt is fysiek gevestigd in de Bibliotheken van Geldrop en Mierlo.

Functiedoel

De Taalhuiscoördinator is verantwoordelijk voor de coördinatie van de dienstverlening binnen het Taalhuis. De coördinator draagt zorg voor de begeleiding van de vrijwilligers die ingezet worden voor de diverse taalactiviteiten. De coördinator organiseert, faciliteert, instrueert en ondersteunt de uitvoering van activiteiten en diensten. Hij/zij werkt hierbij samen met de verschillende partners en vrijwilligers.

De Taalhuiscoördinator werkt aan het opzetten en onderhouden van een netwerk en aan de opzet en coördinatie van activiteiten waarmee laaggeletterden bereikt, begeleid en opgeleid worden.

In de gemeente Geldrop-Mierlo is 12 uur per week beschikbaar.

Taken en verantwoordelijkheden:

- Zorgdragen voor een continue afstemming met de verschillende partners in het lokale interne en externe netwerk (opzetten en onderhouden van het netwerk);
- Betrekken van (nieuwe) lokale partners als mogelijke doorverwijzers. Met hen afspraken maken over doorverwijzing;
- Opzetten en coördineren van activiteiten waarmee laaggeletterden bereikt, begeleid en opgeleid worden;
- Verantwoordelijk voor werving en selectie van taalhuisvrijwilligers;
- Aansturen, inwerken en instrueren van taalhuisvrijwilligers;
- Organiseren van deskundigheidsbevordering van vrijwilligers;
- Bekend met de sociale kaart;
- Kennis van de doelgroep van laaggeletterden en diversiteit in taalniveaus;
- Voorzitterschap van de kerngroep Taalhuis Geldrop – Taalpunt Mierlo;
- Jaarlijks plan van aanpak laaggeletterdheid Geldrop-Mierlo met daarin opgenomen te behalen doelen. Het plan van aanpak wordt samen met de kerngroep (ketenpartners) gemaakt en vastgesteld door de stuurgroep.